

Copyright © 2019 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı

<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>

Gençlik Araştırmaları Dergisi • Aralık 2019 • 7(Özel Sayı) • 59-69

ISSN 2147-8473

Başvuru | 30 Mayıs 2019

Kabul | 08 Ekim 2019

Sağlık İnsangücü Adaylarında Gönüllülüğün Tahmin Edilmesi

Mehtap Çakmak Barsbay*

Öz

Gönüllülük, farklı disiplinlerin araştırma konuları arasında yer almaktadır. Gönüllü aktiviteye katılımı etkileyen bazı faktörler bulunmaktadır. Gönüllülük motivasyonu ile ilgili mevcut literatür, benmerkezcilik ve özgecilik arasında kategorize bir görünüm sergilemektedir. Türkiye’de, gönüllülüğü ve öncüllerini inceleyen sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Bu nedenle, katılımcıların gönüllü olma düzeyini, bunu etkileyen değişkenleri belirlemek ve gönüllü davranış için bir tahmin modeli ortaya koymak amacıyla mevcut araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın popülasyonu, Türkiye’de bir devlet üniversitesinde sağlık meslek eğitimi programlarına kayıtlı öğrencilerden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak anketten yararlanılmıştır. Alan yazın doğrultusunda gönüllü faaliyetlere katılım düzeyini etkileyebilecek ve etkisi araştırılmak istenen değişkenler belirlenmiştir. Gençlerin gönüllü faaliyetlere katılımını etkileyen faktörleri tahmin etmeye yönelik bir model oluşturulmuştur. Bireysel değişkenlerin, gönüllü faaliyetlere katılım düzeyini etkilediği bulunmuştur. Lojistik regresyon analizi uygulanarak elde edilen bulgular, planlanan davranış teorisinin teorik varsayımlarını ve referans grupların pozitif yönlü etkilerini doğrulamaktadır. Araştırma, uygulayıcılara ve karar vericilere gönüllü faaliyetlere katılıma yönelik bilgi sunmaktadır. Gönüllülüğün belirleyicileri, gençliği kamu hizmetlerine dahil etmek için politika gündemine alınabilir.

Anahtar Kelimeler: Gönüllülük, Sağlık Profesyoneli, Kamu Hizmetlerine Katılım, Türkiye.

* Dr. Öğr. Üyesi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü, Karaman, mehtapcakmak@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7609-6254

Abstract

Volunteering has been among the research topics of different disciplines. There are several factors affecting participation in voluntary activity. Existing literature on the volunteering motivation is categorized in ego-centrism and altruism. In Turkey, there have been limited studies examining volunteering and its antecedents during the education stage. Thus, a survey with many principal objectives was conducted: (i) to determine the level of participation in volunteerism in health workforce candidates (ii) to outline the determinants of volunteering (iii) to provide an estimation model for a volunteering behavior. The population of this study consisted of the students enrolled in health vocational education programs at a public university in Turkey. The questionnaire consisted of several questions developed by the author. We determined the variables that may affect participation in voluntary activity. We have created a model to estimate the factors on youth participation. We conducted logistic regression analysis. We found that individual variables affect the level of participation in voluntary activities. The findings confirm the theoretical assumptions of planned behavior theory and the socialization effect of reference groups. The research provides information to practitioners and decision-makers about participation in voluntary activities. The determinants of volunteering may be put on the policymaking agenda to integrate youth in civic services.

Keywords: Volunteering, Healthcare Professional, Public Service Participation, Turkey

Giriş

Türkiye’de gönüllülüğe geleneksel olarak atfedilen değer yüksek olup gönüllü faaliyetlere katılım örgütsel programlar aracılığı ile gerçekleşmektedir. Bu bakımdan gönüllü örgütlerde çeşitli faaliyet türlerini kapsayan dayanışma ve yardım programları mevcuttur. Gençlerin bu programlara gönüllü katılımına ve toplum hizmetinde görev almalarına yönelik teşvikler son yıllarda dikkat çekmektedir.

Gönüllülük, hiçbir ödül beklemezsizin başkasına, bireye, topluma, örgüte yardımda bulunma amacına yönelik özgeci davranış (Musick ve Wilson, 2008, s. 3) ve planlı yardım etme faaliyetidir (Greenslade ve White, 2005, s. 163). Her ne kadar gönüllülük ile ilgili uluslararası kuruluşlardan biri olan Birleşmiş Milletler gönüllüğü zorunluluk içermemesi, maddi ödül beklentisiyle yapılmaması ve kamu yararı niyeti taşıması olmak üzere üç kriter çerçevesinde tanımlasa da karşılığında belirli bir limite kadar ödeme yapılan faaliyetler de gönüllülük kapsamında değerlendirilmekte; bu nedenle, gönüllülüğün tanımı genişlemektedir (Tschirhart, 1998, s. 36; United Nations Volunteers, 2011, s. 4). Birçoğu kültürel bağlamda yapılan çok sayıdaki gönüllülük tanımı, sivil topluma yönelik kapasite güçlendirme tartışmaları bağlamında kendine yer bulmaktadır (Kesgin, 2016, s. 120). Her nedense, gönüllülük davranışı, nedenleri ve gönüllülüğün sonuçları yeterince dikkat çekmemiştir. Bu nedenle çok disiplinli bir konu olan gönüllülüğün farklı perspektiflerde ele alınması ile faydalı sonuçlara ulaşılabilir.

Bireylerin topluma gönüllü olarak hizmet etme eğilimleri, uzun zamandır farklı disiplinlerin araştırma konuları arasında yer almaktadır. Gönüllülük ile ilgili sistematik bilgi birikimi, bireyciliğe odaklı yaklaşıma tepki olarak Sosyolog Auguste Comte tarafından ortaya atılan özgecilik (diğerkâmlık) kavramını takiben (Musick ve Wilson, 2008, s. 3) daha sonraki dönemlerde oluşmaya başlamıştır. Gönüllü olmanın belirleyicilerine yönelik çeşitli teoriler, modeller ve açıklamalar ortaya konmuştur; ancak, bunlar “tek bir kavramsal yapı konusunda fikir birliğine ulaşmadığından oldukça çelişkili” görünmektedir (Winniford , Carpenter ve Grider, 1997, s. 135).

Gönüllülük faaliyetinin temeli, başkalarına yardım etme psikolojisinden kaynaklanmaktadır (Clary ve ark., 1998, s. 1517). Gönüllülük davranışına neden olan güdü, benmerkezci ve özgeci güdülerin birleşimidir (Steen, 2008, s. 208). Bireyler, gönüllü faaliyetlere katılarak iyi ve faydalı eylemde bulunma ihtiyaçlarını karşılamaktadır (Clary ve ark., 1998, s. 1517).

Hayırsever Yardım Örgütü (Charities Aid Foundation) tarafından yardım kuruluşlarına para bağışında bulunma, gönüllü faaliyetlere zaman ayırma ve yabancılara yardım etme parametreleri esas alınarak oluşturulan ve her yıl parametreler bağlamında ülkelerin puanlarının ve sıralamalarının yayınlandığı Dünya Gönüllülük Endeksi 2018 raporuna göre, Türkiye’de gönüllü faaliyetlere zaman ayıranların oranı %9, yardım kuruluşlarına para bağışında bulunanların oranı %12 ve yabancılara yardımcı olanların oranı ise %40’tır. Yine bu rapora göre; Türkiye, üç parametre bakımından 144 ülke arasında son 30 ülke arasındadır (CAF, 2018, s. 34-40). Bu görünüm, şüphesiz yaş grupları, sosyo-ekonomik düzey, sahip olunan meslek bakımından farklılık gösterebilir.

“Bireyselleşmenin artışı ve narsisizmin yaygınlaşması” nedeniyle gönüllü faaliyetlere katılım hem bireysel hem de kurumsallaşma bakımından yaygın olmamakla birlikte (Raelin, 1999, s. 160); özellikle zaman ve para harcayarak gönüllü eylemde bulunma çağrısı her zaman gönüllü katılım ile sonuçlanmamaktadır (Clerkin, Paynter ve Taylor, 2009, s. 675). İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğüne yayınlanan dernek üye sayılarına yönelik istatistikler, Türkiye nüfusunun %91’inin herhangi bir derneğe üye olmadığını göstermektedir (İçişleri Bakanlığı, 2019). Bu bakımdan özel olarak gençlerin gönüllü faaliyetlere katılım düzeylerinin belirlenmesine ve bu ilgi düzeyini etkileyen belirleyicilerin görünür kılınmasına ihtiyaç vardır.

Kavramsal Çerçeve ve Teorik Altyapı

Gönüllülüğe neden olan çeşitli faktörler bulunmaktadır. Gönüllülük, ilk olarak, kendini geliştirme veya gelecekte iş fırsatları yaratma gibi kişisel kazanım elde etme beklentisine bağlı olabilir. İkincisi, dini değerler, yaş, cinsiyet, gelir, eğitim düzeyi, mezun olunan eğitim alanı, meslek, istihdam edilen sektör, gönüllülük faaliyetine yönelik eğitim alma, akademik başarı, iç motivasyon düzeyi, kendilerinden gönüllü olmalarının istenmesi, gelenekler, kültürel değerler gibi çok sayıda demografik, kültürel ve sosyo-ekonomik faktörlerden etkilenebilir (Akataş, Kıray ve Özdemir, 2016, s.24; Chou, 1998, s. 198; Clary ve ark., 1998, s. 1516; Clerkin ve ark., 2009, s. 686; Johnson, Beebe, Mortimer ve Synder, 1998, s. 320; Lautenschlager, 1992, s. 1; Moore, Warta, ve Erichsen, 2014, s. 395; Yurttagüler, 2006,

s. 60;). Üçüncüsü, gönüllülük davranışı aile, akrabalar ve yakın arkadaşlar gibi referans gruplarda gerçekleşen birey-çevre etkileşimine bağlı olabilir (Clerkin ve ark., 2009, s. 675; Francis, 2011, s. 3-9).

Gönüllü faaliyetlere katılmanın nedenlerini ve belirleyicilerini açıklamakta kullanılan teorik çerçeveler, planlı davranış teorisi ve işlevsel gönüllülük yaklaşımıdır. Planlı davranış teorisine göre verme niyeti, gönüllülüğe yönelik tutum, sübjektif normlar ve öz yeterlilik algısından etkilenmektedir (Ajzen, 1991, s.182; Kocagöz ve Dursun, 2010, s. 141). İşlevsel gönüllülük yaklaşımı ise, deneyimlerin ve diğer bazı faktörlerin, gönüllülüğü etkilediğini iddia etmektedir. Diğer yandan gönüllülüğün durumsal bir olgu olarak değerlendirildiğini söylemek mümkündür. Şöyle ki, bazı belirleyicilerin etkisi ve düzeyi, çalışmalara göre farklılık göstermektedir. Örneğin, her ne kadar Petriwskyj ve Warburton (2007, s. 5), gönüllü faaliyetlerde ve kamu hizmetinde yer alma eğiliminin, emeklilerde daha yüksek olduğunu iddia etse de farklı kültürel bağlamda yapılan çalışmalarda, yaşlıların, fiziksel sağlık sorunları nedeniyle gönüllü faaliyetlere katılımlarının oldukça sınırlı olduğu ileri sürülmektedir (Yurttagüler, 2006, s. 60),

Gönüllülük nedenlerine yönelik çalışmalar, bireyselliğin odakta olduğu benmerkezcilik ile toplumun odakta olduğu diğerkamılık (özgecilik) arasında kategorize bir görünüm sergilemektedir. İlk kategoride yer alan çalışmalarda gönüllü faaliyetlerde yer almaya yönelik seçimlerin, fayda amaçlı olduğu iddia edilmektedir (Clary ve ark., 1998, s. 1517; Francis, 2011, s. 2). Genel olarak bu araştırmalar uygulama yapma, tecrübe kazanma, istihdam öncesi hazırlık yapma, toplum yararına faaliyette bulunma, yeni kültürel deneyimler edinme, becerileri pratiğe aktarma, iletişim kurma, bireysel değerlerini başkalarına aktarma ve faydalı hissetme gibi nispeten faydacı nedenlerle gençlerin gönüllü faaliyetlere katıldığını vurgulamaktadır (Akbaş, 2006, s. 86; Steen, 2008, s. 208). Aksine, ikinci kategoride yer alan araştırmalar bireyin, dış ödül ya da bir cezadan kaçınma beklentisi olmaksızın, başkalarına faydalı olma amacıyla, tamamen özgeci güdülerle, gönüllü faaliyetlere katılım sağladığını ileri sürmektedir (Chou, 1998, s. 195). Bu araştırmalar, özgecilik (diğerkamılık) ve gönüllülük arasında tutarlı ve güçlü bir ilişki bulunduğuna dair kanıtlar ortaya koymuştur. Birçok çalışma kişisel kazanımın verme davranışı için en önemli faktör olduğunu iddia etse de özgecil güdüler karma niteliktedir (Clerkin ve ark., 2009, s. 684; Kjeldsen, 2012, s. 513; Leisink, 2018, s. 10; Steen, 2008, s. 208). Birlikte ele alındığında, bu çalışmalar kişisel kazanımın, gönüllü davranışın bir “yan ürünü” olduğu fikrini desteklemektedir (Winniford ve ark. 1997, s. 136).

Gönüllülük alanında var olan bir diğer tartışma konusu gönüllü olmaya neden ya da engel olan faktörleri belirlemeye ve açıklamaya dönük bazı ölçme araçları geliştirme ile ilgilidir. Gönüllülük faktörlerini tanımlamak için birçok araç geliştirilmiştir. Bunlardan biri, Rusthon, Chrisjohn ve Fekken (1981, s. 296) tarafından geliştirilen özgecilik (diğerkamılık) ölçeğidir. Ayrıca, bireylerin gönüllülük yatkınlıklarının belirlenmesinde veri madenciliği yaklaşımları da kullanılmaktadır (Aytuğ ve Kırdı, 2016, s. 741). Öğrencilerin gönüllülük algılarını değerlendirmeye, özellikle sivil toplum kuruluşlarında işin niteliği ve gönüllülük faaliyetlerinin gerçekleştiği çalışma alanlarına yönelik olarak geliştirilen ve gönüllülüğün

nispeten sonuçlarıyla ilgilenen bazı yerel temelli araçlar geliştirilmiştir (Yurttagüler, 2006, s. 60; Dulkadiroğlu, 2016, s. 177-178).

Diğer yandan Türkiye’de, istihdam öncesi eğitim döneminde, gönüllülüğün düzeyi ve belirleyicileri konusuna yeterince dikkat çekilmemiştir. Bu bakımdan gençlerde, kamuya hizmet etmenin arka planının nasıl inşa edildiğinin ortaya konmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu bağlamda mevcut çalışmada cinsiyet, gelir durumu, mezun olunan lise türü, mezuniyet sonrası dezavantajlı gruplara hizmet veren bir kurumda çalışma niyeti, çocukluğunda aile ile yaşayıp yaşamadığı, aile bireylerinin sivil toplum kuruluşlarında görev alıp almadığı, kâr amaçlı sektörde çalışmayı isteyip istemediği, aile bireylerinin görev yaptığı sektör değişkenlerinin gönüllü faaliyetlere katılım düzeyi üzerindeki etkisi araştırılarak bir kestirim modeli önerilmiştir.

Araştırma soruları; (i) sağlık insangücü adaylarının gönüllü olma düzeyi nedir? (ii) Gönüllü faaliyetlere katılım düzeyini etkileyen değişkenler nelerdir (iii) gönüllülük davranışını tahmin edebilir miyiz?

Yöntem

Araştırmada, tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama yöntemi, örneklemden elde edilen bulgulara dayanarak evren genelindeki eğilimlerin tanımlanması amacıyla yöneliktir. Veri toplama aracı olarak anket tercih edilmiştir. Veriler, kesitsel bir zaman diliminde toplanmıştır. Veri toplama araştırmacı-katılımcı etkileşimini bertaraf etmek, maliyetleri azaltmak ve katılımın gönüllü olmasını teşvik etmek amacıyla elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın etik kurul onayı, bir devlet üniversitesinin Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan (06-2018/18); veri toplamaya yönelik yazılı izin ise ilgili yükseköğretim yönetiminden alınmıştır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2018-2019 akademik yılında bir kamu üniversitesinde sağlıkla ilgili mesleki eğitim programlarına kayıtlı öğrenciler oluşturmaktadır. Sağlık meslek mensuplarının kamuya hizmet etme eğilimlerinin diğer mesleklere göre yüksek olduğu önceki araştırmalarla ortaya konulduğundan, sağlık yükseköğretimindeki eğitim programları arasında ayırım yapılmamış olup tüm sağlık önlisans programları kapsama alınmıştır. Ameliyathane hizmetleri, çocuk gelişimi, diyaliz, engelli bakımı, evde hasta bakımı, ilk ve acil yardım, yaşlı bakımı bölümlerinde kayıtlı 1673 öğrenci bulunmaktadır. Elektronik ortamda hazırlanan ankete yönelik katılım daveti, kısa mesaj hizmeti ile öğrencilere gönderilmiştir. Araştırmada örnekleme tekniği uygulanmamış, evrenin tamamına ulaşmak hedeflenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Anket formu araştırmacı tarafından geliştirilen ve öğrencilerin cinsiyet, gelir durumu, mezun olunan lise türü, iş güvencesi bakımından eşit koşullar olduğu takdirde çalışılmak istenen sektör, gelir düzeyi bakımından eşit koşullar olduğu takdirde çalışılmak istenen

sektör, kariyer olanakları bakımından eşit koşullar olduğu takdirde çalışılmak istenen sektör, tercih imkanı sunulduğunda kar elde etme amacı güden bir kurumda çalışma niyeti, tercih imkanı sunulduğunda dezavantajlı koşullara sahip bireylere hizmet veren bir kurumda çalışma niyeti, aile bireylerinin görev yaptığı sektör ve gönüllü bir çalışmada yer alıp almadığına yönelik sorular yer almaktadır. Çalışmanın bağımlı değişkeni, bir grup ya da organizasyonun üyesi olarak gönüllü çalışmaya katılmadır. Katılımcılara bu doğrultuda daha önce gönüllü bir faaliyette yer alıp almadıkları sorulmuş ve alınan cevap 1= “evet” ve 0= “hayır” olmak üzere kodlanmıştır.

Verilerin Analizi

Gönüllü olma durumuna etkisi olan değişkenlerin belirlenmesi amacıyla lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. Bağımsız değişkenlerin, logit dönüşümüne dayalı ikili bağımlı değişken üzerindeki etkilerini analiz etmek için lojistik regresyon analizi uygulanmıştır (Chatterjee ve Hadi, 2012, s. 337; Hosmer, Lemeshow ve Sturdivant, 2013, s. 90; Weisberg, 2014, s. 274). Lojistik regresyon analizi uygulamalarında SPSS paket programından yararlanılmıştır. Bu çalışmada lojistik regresyon analizi için 230 öğrencinin verisi kullanılmıştır.

Bulgular

230 öğrenciden dönüt alınmış olup anket formunu cevaplayan öğrencilerin oranı %14’tür. Bu sayı, Cochran’ın (1977, s. 78) örneklem belirleme formülü kullanılarak %95 güven düzeyi ve %3 hata sınırıyla elde edilen örneklem büyüklüğünden (n= 171) fazla olduğundan geri dönüş oranının yeterli olduğu değerlendirilmiştir.

Tanımlayıcı Bulgular

Katılımcılar, %67’si kız %33’ü ise erkek öğrencilerden oluşmakta olup ortalama yaş 20’dir. Katılımcıların %50’si gelirinin giderinden az, %41,3’ü gelirinin giderine denk ve %8,7’si gelirinin giderinden fazla olduğunu beyan etmiştir. Katılımcıların %50’si meslek lisesi, %34,8’i anadolu lisesi, %6,5’i imam hatip lisesi ve %8,7’si diğer liselerden mezun olup %91,3’ü halen çalışmamaktadır. İş güvencesi açısından eşit koşullar sunulduğunda %83’ü kamu sektöründe, %4’ü ise sivil toplum kuruluşlarında ve %13’ü özel sektörde çalışmayı tercih etmektedir. Gelir düzeyi açısından eşit koşullar sağlandığında %65’i kamu sektöründe, %11’i ise sivil toplum kuruluşlarında ve %24’ü özel sektör kuruluşlarında çalışmayı istemektedir. Kariyer olanakları bakımından eşit koşullar sağlandığında ise kamu sektöründe çalışmayı tercih edenlerin oranı %65, özel sektörde çalışmayı tercih edenlerin oranı %20 ve sivil toplum kuruluşlarında çalışmayı tercih edenlerin oranı %15’tir. Kâr amaçlı bir kurumda çalışmayı isteyenlerin oranı %74, dezavantajlı koşullardaki bireylere hizmet sunan bir kurumda çalışmayı tercih edenlerin oranı %48’dir. Katılımcıların %21,7’sinin aile bireylerinden en az biri kamu sektöründe, %67,4’ünün aile bireylerinden biri özel sektörde görev yapmaktadır. Katılımcıların %11’inin aile bireyleri gönüllü faaliyetlere katılmış olup %95,7’si çocukluğunda aile bireyleri ile yaşamıştır. Daha önce herhangi bir gönüllü faaliyette yer alan katılımcıların oranı %60,9’dur.

Lojistik Regresyon Analizi Bulguları

Alan yazın doğrultusunda gönüllü faaliyetlere katılım düzeyini etkileyebilecek ve etkisi araştırılmak istenen değişkenler belirlenmiştir. Gençlerin gönüllü faaliyetlere katılımını etkileyen faktörleri tahmin etmeye yönelik lojistik regresyon modeli oluşturulmuştur. Araştırma, eğitim düzeyi bakımından homojen bir grup olan önlisans programına kayıtlı olan öğrenciler üzerinde gerçekleştirildiğinden, eğitim durumu değişkeni araştırma kapsamında etkisi sınanan faktörler arasına dahil edilmemiştir. Buna göre mezun olunan lise türü, mezuniyet sonrası dezavantajlı gruplara hizmet veren bir kurumda çalışma niyeti, çocuklukta aile ile yaşayıp yaşamama, aile bireylerinin sivil toplum kuruluşlarında görev alıp almadığı değişkenlerinin modele dahil edildiğinde açıklayıcılık düzeyini artırmadığı görülmüştür. Bu nedenle adım adım eklenen değişkenlerin, açıklanan varyans değişimine, duyarlılık ve spesifite düzeylerine etkisi kontrol edilerek model oluşturulmuştur. Bu süreçte çok faktörlü aday değişkenlerin belirlenmesinde önemlilik düzeyi referans değeri olarak $p < 0,20$ kriteri kullanılmıştır (Hosmer ve ark., 2013, s. 91). Lojistik regresyon denkleminde dahil edilen değişkenler şunlardır:

x_1 = cinsiyet (1- erkek, 2 kız)

x_2 = gelir durumu (1- gelir<gider, 2- gelir=gider, 3 gelir>gider)

x_3 = mezun olunan lise türü

x_4 = mezuniyet sonrası dezavantajlı gruplara hizmet veren bir kurumda çalışma niyeti (1- evet, 2- hayır)

x_5 = çocuklukta aile ile yaşayıp yaşamama (1- evet, 2- hayır)

x_6 = aile bireylerinin sivil toplum kuruluşlarında görev alıp almadığı (1- evet, 2- hayır)

x_7 = kar amaçlı sektörde çalışmayı isteme (1- evet, 2- hayır)

x_8 = aile bireylerinin görev yaptığı sektör (0- kamu, 1- özel)

x_9 = aile bireylerinin görev yaptığı sektör (0- kamu, 2- sivil toplum kuruluşu)

y_i = üniversite gençlerinin en az bir kez gönüllü faaliyete katılımı (1- evet, 0- hayır)

Lojistik regresyon modelinde yer alan değişkenlerin, birim katsayıları hesaplanmıştır. Aday değişkenlerle kurulan çok değişkenli modele ilişkin bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Denklem Değişkenleri Tablosu

	B	Standart Hata	Wald	df	p	Exp (B) Alt	%95 Güven Aralığı	
							Alt	Üst
Cinsiyet (1)	1,98	,46	18,82	1	,00	7,21	2,95	17,60
Gelir Durumu			26,28	2	,00			
Gelir Durumu (1)	1,58	,82	3,70	1	,05	4,85	,97	24,25
Gelir Durumu (2)	-,91	,90	1,01	1	,31	,40	,07	2,36
Kâr Amaçlı Sektörde Çalışmayı İsteme (1)	,35	,57	,38	1	,53	1,42	,46	4,34
Aile Bireylerinin Görev Yaptığı Sektör			27,85	2	,00			
Aile Bireylerinin Görev Yaptığı Sektör (1)	-2,82	1,02	7,62	1	,01	,06	,01	,44
Aile Bireylerinin Görev Yaptığı Sektör (2)	,59	,76	,60	1	,43	1,80	,41	7,99
Sabit	18,49	8192,83	,00	1	,99	107158125,02		

Oluşturulan lojistik regresyon modelinin denklem tablosunda yer alan bulguları incelendiğinde; gelirin giderden fazla olması, kâr amaçlı sektörde çalışma isteme, aile bireylerinin kâr amacı gütmeyen bir kurumda çalışması değişkenlerinin modelde yer almasının önemli olmadığı görülmektedir. Buna karşılık cinsiyet (x_1), gelirin gidere denk olması (x_2), aile bireylerinin özel sektör kuruluşlarında görev yapması (x_3) değişkenlerinin birbirinden bağımsız olarak anlamlı bir şekilde gönüllü katılım üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. Buna göre lojistik regresyon denklemi şu şekilde oluşturulmuştur:

$$Y_i = 18,49 + 1,98 x_1 + 1,58 x_2 - 2,82 x_3 \quad (1)$$

B değerleri incelendiğinde cinsiyetin, gelir durumunun ve aile bireylerinin görev yaptığı sektörün gençlerin gönüllü faaliyetlere katılımını belirleyen faktörler olduğu görülmektedir. Daha sonra modelin gönüllü olan ve olmayan öğrencileri tahmin etme düzeyi hesaplanmıştır. Gönüllü olduğu gözlenen ancak gönüllü olmadığı tahmin edilen; gönüllü olmadığı gözlenen ancak gönüllü olduğu tahmin edilen katılımcılara yönelik oluşturulan sınıflandırma, Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Sınıflandırma Tablosu

Gözlenen Durum Hayır		Tahmin Edilen Durum		
		Hayır	Evet	Doğru Sınıflama Yüzdesi
Gönüllü Olma Durumu	Hayır	65 (72,2)	25 (%27,8)	%72,2
	Evet	15 (%10,7)	125 (%89,3)	%89,3
Toplam Doğru Sınıflama Yüzdesi		%82,6		

-2 Log olabirlilik= 183,62

Sınıflandırma tablosu incelendiğinde modelin kestirim düzeyi görülmektedir. Bu tabloya göre; oluşturulan lojistik regresyon modeli, 40 katılımcının gönüllü olma durumunu yanlış, 190 katılımcının gönüllü olma durumunu ise doğru tahmin etmektedir. Model, gönüllü faaliyete katıldığını beyan eden 15 katılımcıyı yanlış; buna karşılık, gönüllü faaliyete katıldığını ifade eden 125 katılımcının ve gönüllü faaliyete katılmadığını belirten 65 katılımcının gönüllü olma durumunu doğru tahmin etmiştir. Oran olarak incelendiğinde 1. aşamada belirlenen model, 230 öğrencinin %89'unun gönüllü faaliyete katıldığını doğru tahmin etmektedir. Diğer bir ifade ile doğruyu sınıflandırma oranı %89,3'tür. Bulgular, oluşturulan lojistik regresyon modelinin, %89 duyarlılık (sensitivite) ve %72 özgüllük (spesifite) düzeyine sahip olduğunu göstermektedir. Oluşturulan modelin, gençlerin gönüllü faaliyetlere katılımını %57 R² (Nagelkerke) değeri ile tahmin ettirici olduğu bulunmuştur.

Tartışma

Araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin, gönüllü faaliyetlere katılımları kayda değer düzeyde yüksektir. Bu durum, öğrencilerin yarısının mesleki bir orta öğretim geçmişine sahip olması ile birlikte değerlendirildiğinde derslerde dayanışma ve paylaşmaya dayalı bir mesleki kültürü edinmeleri ile açıklanabilir. Diğer yandan önceki çalışmalar (Greenlade ve White, 2005, s. 163; Musick ve Wilson, 2008, s. 289) gönüllülük çağrısı yapılan bireylerin gönüllü olma eğilimlerinin yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bakımdan gençlerin, gönüllü faaliyetlere katılım oranının yüksek olması gönüllü olma çağrısını kabul etmelerinden kaynaklanabilir. Diğer yandan gönüllü faaliyetlere katılmadığını beyan eden öğrenciler, yapılan iyiliğin ifşa edilmemesi değerine dayanarak gönüllü davranışı ifade etmemiş olabilirler. Ayrıca gönüllü çalışmalara yönelik farkındalığı gelişmiş gençlerin, gönüllü olma ve gönüllü faaliyetlere katılımının ilerleyen yaşlarda da devam ettiği (Clerkin ve ark., 2009, s. 688); buna karşılık gönüllü faaliyetler ile ilgili bilgi/bilgilendirme yetersizliği nedeniyle gençlerin gönüllü faaliyetlere katılımlarının düşük olduğu (Yönten ve İnce, 2015, s. 166) bulunmuştur. Bu bakımdan gönüllü faaliyetlere yüksek katılımın olması bulgusu, sağlık alanında eğitim alan öğrencilerin, gönüllülükle ilgili yüksek farkındalık düzeyine sahip olmaları ile açıklanabilir. Eğitim dönemi içindeki gençlere gönüllü örgütler ve misyonlarına yönelik tanıtımlar yapılması onların gönüllü katılımlarını mümkün hale getirebilir. Çalışmada

tespit edilen katılım düzeyinin, ilerleyen yaşlarda devamının sağlanmasına yönelik teşvik mekanizmalarının kullanımı gerekmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin gönüllü faaliyetlere katılımlarının izlendiği boylamsal araştırmalara ihtiyaç vardır.

Özellikle mesleğe giriş öncesindeki gençlerin, kamu hizmetine katılımı önem taşımaktadır. Bu nedenle gönüllülüğü etkileyen değişkenlerin belirlenerek etki düzeylerinin ortaya konmasına çalışılmıştır. Lojistik regresyon modeli kapsamına dâhil edilen değişkenlerin, gönüllü faaliyetlere katılımı doğru tahmin etme oranı oldukça yüksek bulunmuştur. Bu bakımdan mevcut çalışmada test edilen modele ait lojistik denklemi, gençlerin gönüllü katılımlarını tahmin etmede kullanılabilir.

Bulgular, cinsiyetin bağımlı değişken üzerinde önemli etki düzeyine sahip olduğunu ortaya koymuştur. Modelin odds oranına göre gönüllü faaliyetlere katılımı etkileyen en önemli faktör, cinsiyettir. Bu değer, kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre 7 kat daha yüksek düzeyde gönüllü faaliyetlere katılımını açıklama düzeyindedir. Bu bulgu kadınların gönüllü faaliyetlere katılımlarına yönelik önceki çalışma (Einolf, 2011) bulgularıyla örtüşmektedir. Einolf (2011, s.1102) çalışmasında, kadınların erkeklerden daha fazla gönüllü olduklarını, gönüllü olma bakımından kadın ve erkekler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunduğunu ortaya koymuştur. Ancak kız öğrencilerin katılımcılar içindeki oransal dağılımı cinsiyetin gönüllü katılımı önemli bir belirleyici olduğu sonucunu etkilemiş olabilir.

Gençlerin, gönüllü faaliyetlere katılımını etkileyen ikinci değişken ise gelir durumudur. Geliri giderine denk olan öğrencilerin, geliri giderinden az olan öğrencilere göre gönüllü faaliyetlere katılımı yaklaşık 5 kat daha yüksektir. Buna karşılık geliri, giderinden fazla olan öğrencilerin geliri giderinden az olan öğrencilere göre gönüllü faaliyetlere katılımı yaklaşık 0,4 kat daha azdır. Gelirin giderden fazla olması, gönüllü faaliyetlere katılımı negatif yönde etkilemektedir. Önceki çalışmalar hane halkı gelir seviyesinin prososyal davranışları belirlediğini göstermiştir. Düşük gelirli aile üyeleri, yüksek gelirli ailelere göre daha az sosyal davranış eğilimindedir (Bandy ve Wilhelm, 2012, s. 1028).

Ayrıca, kâr amaçlı faaliyet gösteren sektörde çalışmaya niyetin bulunmaması gönüllü faaliyetlere katılımı 1,4 kat artırmaktadır. Aile bireylerinin sivil toplum kuruluşlarında görev alması, gençlerin gönüllü faaliyetlere katılımını 1,8 kat artırmaktadır. Buna karşı aile bireyleri özel sektörde görev alan gençlerin gönüllü faaliyetlere katılımı ise negatif yönlü olarak azalmaktadır. Ailesi sivil toplum kuruluşlarında çalışan bireylerin daha fazla gönüllülük eğilimi göstermesi, özellikle gelir durumu düşük olan ailelerde büyüyen öğrencilerin bu süreçte yardım etmeye yönelik empati geliştirdikleri, paylaşmanın önemine yönelik farkındalık kazandıkları şeklinde yorumlanabilir. Aile bireylerinin sosyal gelişiminde aile önem arz etmektedir. Bu nedenle ailenin görev yaptığı sektör araştırmaya bir değişken olarak dahil edilmiş ve yapılan analizde gönüllü katılım üzerinde anlamlı fark oluşturduğu belirlenmiştir. Bulgular birlikte değerlendirildiğinde bireysel değişkenlerin, gönüllü faaliyetlere katılım düzeyini etkilediği görülmektedir.

Bulgular, planlanmış davranışlar teorisinin varsayımlarını (Greenslade ve White, 2005, s. 163), referans grupların sosyalizasyon etkisini (Francis, 2011, s. 9) doğrulamaktadır. Gönüllüler, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için önemi yeterince anlaşılmayan insan kaynağını oluşturmaktadır (Musick ve Wilson, 2008, s. 7). Sağlık alanı öğrencilerinin istihdam alanı olan sağlık sektöründeki kamu sağlık örgütlerinde gönüllü faaliyetlerde bulunma, Sağlık Bakanlığının teşkilat yapısına dair yasal çerçevedeki değişiklik ile mümkün hale gelmiştir. Bu nedenle öğrencilerin ilgili yüksek öğretim programlarının müfredatlarında yapılacak değişiklik, ders ilaveleri ve öğrenci kulüpleri aracılığı ile gönüllü örgütsel faaliyetlere katılımları teşvik edilmelidir.

Gönüllülüğü etkileyen faktörlerin belirlenmesi, gönüllü faaliyetlere katılımın teşvik edilmesi ve geliştirilmesi açısından bir gereklilik olabilir. Çalışmadan ulaşılan sonuçlar, kamu hizmetlerinin sunulmasında kamu kurumları ile daha sıkı iş birliği içinde olması beklenen sivil toplum kuruluşlarının kurumsal kapasitelerini güçlendirmesinde ve etkililiğin artırılmasında kullanılabilir. Belirleyicilere yönelik politikalar geliştirilebilir. Bu süreçte gençlerin sivil toplum faaliyetlerine daha çok entegre edilmesinde gönüllülüğün belirleyicilerinden yararlanılabilir. “Dörtına koşan fil” metaforu yakıştırılan kamu sektörünün performans yönetiminde yaşadığı sorunlar, gençlerin gönüllü faaliyetlere ilgisinin artırılması, sürece dahil edilmeleri ve sivil toplum kuruluşlarının güçlendirilmesi ile bertaraf edilebilir. Sonuç olarak araştırma, uygulayıcılara ve karar vericilere gönüllü faaliyetlere katılıma yönelik bilgi sunmaktadır.

Araştırmanın sınırlılıkları ve gelecek çalışmalar için öneriler sıralandığında; araştırma, bir ildeki üniversitenin sağlık ile ilgili mesleki eğitim programına kayıtlı öğrencilerle yapılmış olup veriler katılımcıların beyanına dayalıdır. Bu nedenle elde edilen bulgular, diğer eğitim kurumlarındaki ve diğer programlardaki öğrencilere genellenmemelidir. Çalışmada kesitsel araştırma tasarımı benimsenmiş olması nedeniyle sonuçların boylamsal değişimlere ilişkin genellenebilirliğinin sınırlı olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca mevcut çalışma kapsama aldığı değişkenlerin gönüllülük üzerindeki etkisini ortaya çıkardığından etkisi sınırlı değil, değişkenlerin gelecek çalışmalarda analiz edilmesi gerekir. Bu nedenle mevcut sınırlılıkların bertaraf edilmesi için konu hakkında boylamsal çalışmalara ve hangi tematik konuların bireysel ve kurumsal gönüllülüğü teşvik ettiğini tespit edecek araştırmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Copyright © 2019 Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports

<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>

Journal of Youth Research • December 2019 • 7(Special Issue) • 70-76

ISSN 2147-8473

Received | 30 May 2019

Accepted | 08 October 2019

ANALYSIS / RESEARCH

EXTENDED ABSTRACT

The Prediction of Volunteerism in Health Workforce Candidates

Mehtap Çakmak Barsbay*

Introduction

Volunteering is specially denoted as a particular form of altruistic behavior (Musick & Wilson, 2008, p. 3), and planned giving (Greenslade & White, 2005, p. 163). Although United Nations would argue that the volunteering contains a free will, non-pecuniary inspiration, and benefit to others, the meaning of the term has been extended to the paid work activities (Tschirhart, 1998, p. 36; United Nations Volunteers, 2011, p. 4). While a variety of definitions of volunteering typically exists, the term deserves being focused apart from the capacity building initiatives in non-governmental organizations (Kesgin, 2016, p. 120).

Volunteering has been among the research topics of different disciplines. The systematic body of knowledge began to emerge following the concept of altruism proposed by Auguste Comte (Musick & Wilson, 2008, p.3). Since then a variety of theories, models, and explanations for the determinants of voluntary action have introduced. However, they

* Asst. Prof., Karamanoğlu Mehmetbey University, Faculty of Health Sciences Department of Health Management, Karaman, mehtapcakmak@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7609-6254

seem to be quite contradictory that no single conceptual model has received general support (Winniford, Carpenter & Grider, 1997, p. 135). What research tells us about volunteering is the combination of egocentric and altruistic motives, and stemming from altruistically motivated helping (Clary et al., 1998, p. 1517; Steen, 2008, p. 208).

According to the World Volunteering Index 2018 report, by the Charities Aid Foundation, nine percent of the people in Turkey give their time freely to volunteer activities, of whom twelve percent support a charity, and forty percent of them help foreigners. With these findings, Turkey is in the last 30 countries among 144 in terms of the index parameters (CAF, 2018, p. 34-40). This type of snapshot may undoubtedly differ in terms of age groups, socio-economic level, and occupation.

With the rise of individualization and egoism, participation in voluntary activities, even individually or institutionally, remains very much limited (Raelin, 1999, p. 160). Also, being asked for giving time and supporting may not somehow result in volunteering (Clerkin, Paynter & Taylor, 2009, p. 675). According to the statistics of the General Directorate of Civil Society Relations of the Turkish Ministry of Interior, ninety-one percent of the Turkish society is not a member of any civic association (İçişleri Bakanlığı, 2019). Thus, it is necessary to determine the level of youth volunteerism and make apparent the determinants of the volunteering.

Conceptual Framework and Theoretical Background

There are several factors affecting participation in voluntary activity. First, it could be contingent on a personal gain such as self-improvement or creating future job opportunities. Second, much of them rests on religious values, age, gender, income, education level and field, occupation, sector of employment, being trained for volunteer activities, academic achievement, intrinsic motivation, traditions, cultural values, early socialization, and many other demographical, cultural and socio-economic factors (Akatay, Kiray & Özdemir, 2016, p. 24; Chou, 1998, p. 198; Clary et al., 1998, p. 1516; Clerkin et al., 2009, p. 686; Johnson, Beebe, Mortimer & Synder, 1998, p. 320; Lautenschlager, 1992, p. 1; Moore, Warta, & Erichsen, 2014, p. 395; Yurttagüler, 2006, p. 60). Also, volunteering behavior is associated with person-environment interaction and socialization in reference groups such as relatives and close friends (Clerkin et al., 2009, p. 675; Francis, 2011, p. 3-9).

Many frameworks, used to explain the determinants of participating in voluntary activities, are the planned behavior theory and the functional volunteerism approach. According to the first theory, intention to giving is affected by the attitudes towards volunteering, subjective norms, and self-efficacy perception (Ajzen, 1991, p.182; Kocagöz & Dursun, 2010, p. 141). The second approach claims that the experiences and some other factors have an impact on volunteering. Indeed, they seem to be context-dependent. Although Petriwskyj and Warburton (2007, p. 5) would argue retirees are more inclined in voluntary activities, another research reveals that they are not very much engaged in volunteering due to their physical health conditions (Yurttagüler, 2006, p. 60).

Nevertheless, existing literature on the volunteering motivation is categorized in ego-centrism and altruism. Much of the studies in the first category claims that the volunteering choice is based on a purposeful personal gain (Clary et al., 1998, p. 1517; Francis, 2011, p. 2). Overall, these studies highlight that young people participate in voluntary organizations with utilitarian reasons such as practicing, gaining experience, pre-employment preparation, engaging in activities for the benefit of the community, acquiring new cultural experiences, transferring skills to practice, communicating, transferring values to the others, and feeling useful (Akbaş, 2006, p. 86, Steen, 2008, p. 208). On contrast, previous studies in the following category outline a critical role to volunteers with purely altruistic motives without any expectation of external reward or avoiding punishment (Chou, 1998, p. 195). Those studies have shown strong evidence that there is a consistent linkage between altruism and volunteering. Although many would argue that personal gain is the most influential factor for the giving behavior, altruistic motives are mixed (Clerkin et al., 2009, p. 684; Kjeldsen, 2012, p. 513; Leisink, 2018, p. 10; Steen, 2008, p. 208). Taken together, those studies provide that personal gain could be a “by-product” of the behavior (Winniford et al., 1997, p. 136).

One important theoretical issue that has dominated the volunteering field for many years concerns instrument development. Many tools have been introduced to identify the factors of volunteering. One of them is an altruism scale developed by Rusthon, Chrisjohn and Fekken (1981, p. 296). Also, many data mining approaches are utilized in determining volunteering tendencies (Aytuğ & Kırdar, 2016, p. 741). Also, there have been some local based tools to assess volunteering perception among students (Yurttagüler, 2006, p. 60; Dulkadiroğlu, 2016, p. 177-178). In Turkey, there have been limited studies examining volunteering and its antecedents during the education stage. In this regard, it is an essential preliminary issue to demonstrate how the background of commitment to the public built. Thus, a survey to many principal research questions was conducted: (i) what is the level of participation in volunteerism in health workforce candidates (ii) what are the determinants of volunteering (iii) can we estimate a volunteering behavior?

Method

In the paper, we adopted a cross-sectional study using a questionnaire for data collection. Data collection was conducted electronically to eliminate researcher-participant interaction, to reduce costs, and to encourage volunteer participation in the research. Ethics committee approval was obtained from a state university in Turkey (06-2018/18). The written permission from the relevant school administration for data collection was acquired.

Population and Sample

The population of the study consisted of the students enrolled in health vocational education programs at a public university in Turkey. At the time of the study, in the 2018-2019 academic year, there were 1673 students registered in the healthcare programs: operating room services, child development, dialysis, disabled care, home patient care,

emergency care, and elderly care. The invitation to participate in the questionnaire was sent to the students via a short message service. In this research, we did not apply a sampling technique. Moreover, we aimed to include the population.

Tool

The questionnaire consisted of several questions developed by the author.

Analysis of the Data

We conducted logistic regression analysis adopted for analyzing the effects of independent variables on a binary dependent variable based on a logit transformation (Chatterjee & Hadi, 2012, p. 337; Hosmer, Lemeshow, & Sturdivant, 2013, p. 90; Weisberg, 2014, p. 274). All statistical analyses were performed using SPSS version 21.0. In this study, we used data from 230 students logistic regression analysis.

Results

There were 230 respondents out of 1673 questionnaires administered in the vocational healthcare programs, for an overall response rate of % 14, which was acceptable due to it was higher than if we had a sampling formula with a %95 reliability level and a 3% sampling error (Cochran, 1977, p. 78). Female students had a higher response rate (67%) than male students (33%) with an average age of 20 years. Half of those surveyed reported that they had more limited income than their expenses, and a minority of the participants (8.7%) indicated that their revenue was higher than their expenses. 50% of them reported that they graduated from vocational high schools, and 6.5% from religious high school. 91.3% of the respondents reported that they were unemployed. When asked which one they would prefer to work in, if they had nearly the same opportunities for job security, 83% of the respondents chose to work in the public sector, and a minority of the participants (4%) indicated that they could work in non-governmental organizations. When asked which one they would prefer to work in if they had nearly the same opportunities of salary, 65% of the respondents chose to work in the public sector, and %11 of them said that they would work in non-governmental organizations. When asked which one they would prefer to work in, if they had nearly the same opportunities for career development, 65% of the respondents chose to work in the public sector, and %15 of them said that they would work in non-governmental organizations. A minority of the participants (11%) reported that their parents participated in voluntary activities. Just above half of those who responded to this item (60.9%) had a volunteering background.

Findings From Logistic Regression Analysis

We created a logistic regression model to estimate the factors that affect youth participation in voluntary activities. We added the variables to the model step by step by controlling their contribution to total variance explained, the sensitivity and specificity of the model. In this process, we used the criterion of $p < 0.20$ as the reference level of significance in determining the candidate variables (Hosmer et al., 2013, p. 91). We found that gender

(x1), income level (x2), having family members working in private sector organizations (x8) had a significant effect on volunteering. Accordingly, the logistic regression equation was formed as follows:

$$Y_i = 18.49 + 1.98 x_1 + 1.58 x_2 - 2.82 x_8 \quad (1)$$

The logistic regression model could estimate the voluntary status of 190 participants correctly (89.3%) and those of 40 participants incorrectly. The sensitivity and specificity of the model were, accordingly 89% and 72%, with 57% Nagelkerke value.

Discussion

The students highly engaged in voluntary activities. This can be explained by the fact that half of them had a vocational education background, so they might have acquired a professional culture based on solidarity and sharing during their education period. Also, the high inclination might have caused by being called for the volunteering activity. As previous studies reported, it increases the engagement in a volunteer activity (Greenslade & White, 2005, p. 163; Musick & Wilson, 2008, p. 289). Furthermore, this finding may be related to a very definite awareness of giving (Clerkin et al., 2009, p. 688; Yönten & İnce, 2015, p. 166). Students who declared that they had not participated in a voluntary activity before, might not have expressed their action based on a kind of personal value. In this context, there is a need for longitudinal studies that follow up on students' participation in voluntary activities.

Our findings assert that gender is an influential factor in volunteering. Women reported a much greater level of volunteering. This finding is in line with the studies reported so far (Einolf, 2011, p.1102). However, this discrepancy could be attributed to the rate of female students in our population.

The second variable that determines participation in volunteerism is household income. The students whose household income was equivalent to their expenses were highly, approximately five times greater, involved in voluntary activities than those had a low-income. On the other hand, students with high household income were less involved in voluntary activities. This finding reveals that having household income more than their expenditure negatively affected participation in volunteerism. Previous studies have shown that the household income level determines prosocial behaviors. Low income family members were much less likely to have prosocial behavior than those in high-income families (Bandy & Wilhelm, 2012, p. 1028).

Furthermore, the lack of intention to work in the profit-making sector increased 1.4 times participation in voluntary programs. Also, civil society roles of family members increased 1.8 times the volunteering inclination on the contrary to their private-sector job roles. These findings synthesize the reference groups' role in the volunteering experience.

The findings confirm the theoretical assumptions of planned behavior theory (Greenslade & White, 2005, p. 163), the socialization effects of reference groups (Francis, 2011, p. 9). Volunteers are human resources who are the potential to do so but not sufficiently disposed of in non-profit organizations (Musick & Wilson, 2008, p. 7). With the recent regulation, it has become possible for students to engage in voluntary activities in public hospitals. Therefore, students should be encouraged to participate in voluntary activities through curricular revision adding relevant courses and new student clubs with volunteering roles.

Identifying the factors on volunteering may be a starting point for encouraging and improving participation in voluntary activities. The results of the study may be useful in strengthening the institutional capacity of non-governmental organizations and increasing their effectiveness. The determinants of volunteering may be put on the agenda of policymaking to integrate youth in civic services. The increasing problems in public organizations that are commonly referred to as *galloping elephants* may be overcome by integrating youth in civic service.

Kaynakça/References

- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behaviour. *Organizational Behaviour and Human Decision Processes*, 50, 179-211.
- Akatay, A., Kıray, A. ve Özdemir, S. (2016). STK eğitiminin gönüllük eğilimi üzerindeki etkisi: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 8(1), 18-27.
- Akbaş, O. (2006). Amerikan gönüllü kuruluşları: Barış gönüllülerinin dünyada ve Türkiye'deki çalışmaları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 85-99.
- Aytuğ, K. H. ve Kırdar, K. (2016). Kamu politikası ve gönüllülük: Karar ağacı modeli ile Türkiye'de afet yönetiminde gönüllülük analizi. *ICOMEF, Özel Sayı*, 739-748.
- Bandy, R., & Ottoni-Wilhelm, M. (2012). Family structure and income during the stages of childhood and subsequent prosocial behavior in young adulthood. *Journal of Adolescence*, 35(4), 1023-1034.
- CAF. (2018). *CAF world giving index*. https://www.cafonline.org/docs/default-source/about-us-publications/caf_wgi2018_report_webnopw_2379a_261018.pdf adresinden alındı
- Chatterjee, S., & Hadi, A. S. (2012). *Regression analysis by example*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Chou, K. L. (1998). Effects of age, gender, and participation in volunteer activities on the altruistic behavior of Chinese adolescents. *The Journal of Genetic Psychology*, 159(2), 195-201.
- Clary, G. E., Synder, M., Ridge, R. D., Copeland, J., Stukas, A. A., Haugen, J., & Miene, P. (1998). Understanding and assessing the motivations of volunteers: A functional approach. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(6), 1516-1530.
- Clerkin, R. M., Paynter, S. R., & Taylor, J. K. (2009). Public service motivation in undergraduate giving and volunteering decisions. *The American Review of Public Administration*, 39(6), 675-698.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling techniques*. USA: John Wiley & Sons.
- Dulkadiroğlu, H. (2016). *Türkiye'nin meselelerine gönüllü bakış*. Ankara: Orion.
- Einolf, C. J. (2011). Gender differences in the correlates of volunteering and charitable giving. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 40(6), 1092-1112.

- Francis, J. E. (2011). The functions and norms that drive university student volunteering. *International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing*, 16(1), 1-12.
- Greenslade, J. H., & White, K. M. (2005). The Prediction of above-average participation in volunteerism: A test of the theory of planned behaviour and the volunteers functions inventory in older Australian adults. *The Journal of Social Psychology*, 145(2), 155-172.
- Hosmer, D. W., Lemeshow, S., & Sturdivant, R. X. (2013). *Applied logistic regression*. New Jersey: John Wiley&Sons Inc.
- İçişleri Bakanlığı. (2019). *Dernek üye sayılarının Türkiye nüfusuna oranı*. <https://www.siviltoplum.gov.tr/dernek-uye-sayilarinin-turkiye-nufusuna-orani> adresinden alındı
- Johnson, M. K., Beebe, T., Mortimer, J. T., & Synder, M. (1998). Volunteerism in adolescence: A process perspective. *Journal of Research on Adolescence*, 8(3), 309-332.
- Kesgin, B. (2016). Türkiye'de gönüllülük çalışmaları üzerine bir değerlendirme. *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Fakültesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13, 119-131.
- Kjeldsen, A. M. (2012). Vocational study and public service motivation: Disentangling the socializing effects of higher education. *International Public Management Journal*, 15(4), 500-524.
- Kocagöz, E. ve Dursun, Y. (2010). Algılanan davranışsal kontrol, Ajzen'in teorisinde nasıl konumlanır? Alternatif model analizleri. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 12(19), 139-152.
- Lautenschlager, J. (1992). *Volunteering a traditional Canadian value*. Ottawa, Ontario: Department of Canadian Heritage Voluntary Action Program.
- Leisink, P. L. (2018). Does public service motivation matter? A study of participation in various volunteering domains. *International Public Management Journal*, doi: 10.1080/10967494.2018.1428254.
- Moore, E. W., Warta, S., & Erichsen, K. (2014). College students' volunteering: Factors related to current volunteering, volunteer settings, and motives for volunteering. *College Student Journal*, 48(3), 386-396.
- Musick, M. A., & Wilson, J. (2008). *Volunteers: A social profile*. Bloomington: Indiana University Press.
- Petriwskyj, A. M., & Warburton, J. (2007). Motivations and barriers to volunteering by seniors: A critical review of the literature. *The International Journal of Volunteer Administration*, 24(6), 3-25.
- Raelin, J. A. (1999). *Kültürlerin çatışması (yönetenler- yönetilenler)*. İstanbul: Kültür Yayınları.
- Rusthon, J. P., Chrisjohn, R. D., & Fekken, G. C. (1981). The altruistic personality and the self-report altruism scale. *Personality and Individual Differences*, 2(4), 293-302.
- Steen, T. (2008). Not a government monopoly: The private, nonprofit, and voluntary sectors. J. L. Perry, & A. Hondeghe (Eds.), *Motivation in public management: The call of public service (pp. 203-222)*. New York: Oxford University Press.
- Tschirhart, M. (1998). Understanding the older stipended volunteer. *Public Productivity & Management Review*, 22(1), 35-48.
- United Nations Volunteers. (2011). *State of the world's volunteerism report: Universal values for global well-being*. United Nations Volunteers.
- Weisberg, S. (2014). *Applied linear regression*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Winniford, J. C., Carpenter, S. D., & Grider, C. (1997). Motivations of college student volunteers: A review. *NASPA Journal*, 34(2), 134-146.
- Yöntem Balaban, A. ve Çoban İnce, İ. (2015). Gençlerin sivil toplum kuruluşlarındaki gönüllülük faaliyetleri ve gönüllülük algısı: Türkiye Eğitim Gönüllülleri Vakfı (TEGV) örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 30(2), 149-169.
- Yurttagüler, L. (2006). Gönüllülerle işbirliği. L. Yurttagüler ve A. Akyüz (Ed.), *Gönüllülerle işbirliği içinde (s. 55-90)*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.